
Cuvânt înainte

Există și oameni de cultură care au scris mult și, mai ales, s-au dedicat altora, lăsându-ne pagini inspirate despre aceștia, fără să-și adune lucrările într-o carte. Totodată, s-au risipit în conferințe, simpozioane, laudând ceea ce făceau alții, ajutându-i pe cât le-a fost posibil, îngrijind cărți prin propuneri de tematică și chiar structuri până la iconografie. De astfel de oameni a fost întotdeauna nevoie și va mai fi atât timp cât gândurile se vor stoca într-un anumit mod pentru cei ce vin din urmă. Exemplul acesta este ilustrat plenar de autorul cărții *Philobiblon mureșean*, Dimitrie Poptămaș, despre care e greu să scrii, fiind nevoie de multe pagini pentru a-i surprinde personalitatea. E greu să-i evidențiezi variile contribuții de la bibliotecarul care, iată, se apropie de o jumătate de veac în slujba cărții, de la specialistul în biblioteconomie care ar putea sluji la o catedră universitară, la istoricul bun cunoscător de carte veche românească și circulația acesteia pe Mureșul de Sus și în Câmpia Ardealului, la omul îndrăgostit de râvna înaintașilor într-o cultură și de oamenii și locurile pe care i-a și le-a cunoscut. Am parcurs dintr-o ochire conținutul, mult mai bogat, al cărții, Dimitrie Poptămaș nelăsându-se sedus de aparențe. Fiindcă de câte ori scrie despre cineva, fie el savant, fie scriitor, fie agricultor, autorul acestei cărți gândește la valoare, importantă socială și, nu în ultimul rând, la ceea ce a lăsat posterității. Poate de aceea, vorbind despre istoricul Vasile Netea, asupra activității căruia adastă mai mult, Dimitrie Poptămaș notează: „Toți ne-am născut pentru a ne găsi un rost în marea orchestră a trecerii noastre prin scurtul popas al vieții. Valoarea fiecăruia dintre noi se măsoară în gradul de utilitate și aport social”. E parcă un gând rostit mai mult pentru sine decât pentru cititor, un gând și un îndemn de a fi mereu alături de semenii.

Lecturând *Philobiblon mureșean* se cuvine a rosti cuvinte de laudă autorului mai întâi pentru implicarea în atâtea domenii ale scrisului și cunoașterii. Și aceasta pentru că Dimitrie Poptămaș ca un mare iubitor al cărții, omul care a citit mult, are ceva de spus, mereu cu înțelepciune. În acest sens se exprimă exemplar despre cărți, asemuite cu „ulcioarele”, cu „apă vie” din care cei în viață „ne adăpăm zi de zi făcându-ne mai buni, mai generoși, mai înțelegători și mai înțelepți, calități de care astăzi ducem atâta lipsă”. În al doilea rând, scrisul lui Dimitrie Poptămaș te încântă nu numai prin varietatea subiectelor, ci, mai ales, te emoționează prin omenia și bucuria apropierei de semenii săi, și, nu rareori, prin lirismul cald și dragostea manifestate în recompunerea unor portrete, întâmplări și locuri. El devine astfel un adevărat prieten, un prieten mare și la bine și la rău, un prieten pe care ți-l dorești. Astfel, cartea *Philobiblon mureșean*, conținând studii, memorări și descrieri remarcabile, se impune, în același timp, și ca document și caldă evocare.

MELINTE ȘERBAN